Litten Hansens tale

Jeg har netop haft et jubilæum - mit 10-års-jubilæum som partiløs. Der skal nok være nogen, der mener, at det ikke er noget at prale af - til gengæld er vi nok en hel del partiløse.
Jeg vil gerne sige tak fordi jeg har fået lejlighed til at sige nogle ord her idag. Ikke fordi jeg var vildt begejstret over tilbuddet. Jeg var nærmest lidt beklemt over det. For jeg har jo ikke deltaget aktivt i hverken det partipolitiske arbejde eller i bevægelserne - når bortses fra resterne af det der engang var Rødstrømpebevægelsen. jeg har, som nogen måske ved, koncentreret min indsats på det kulturpolitiske område og det fagpolitiske i skuespillerforbundet.
Men nu står jeg her altså - og er glad for at deltage i et møde, som forhåbentlig vil vise sig at få historisk betydning. Og jeg gør det, fordi jeg er meget glad for, at det er lykkedes at skabe den røde og grønne Enhedsliste.
For det første bliver det så lettere for mig at sætte mit kryds ved et kommende folketingsvalg - selvom det ikke ser ud til at komme lige med det samme.
For det andet stiller den politiske udvikling både nationalt og internationalt et stort krav til venstrefløjen om at samarbejde - om at få skabt en reel opposition, som kan tage til genmæle og stille konstruktive forslag.

De brogerlige aviser er i disse dage, uger og måneder fyldt med bekymringer på venstrefløjens vejne:
Hvad skal de dog gøre - hvordan skal venstrefløjen overleve nu hvor bastionerne i øst ramler.
Vi siger tak for deltagelsen, men de har åbenbart ikke forstået en pind.
Det er venstrefløjen, der med rette kan udtrykke bekymring på højrefløjens vejne - hvis man skulle have lyst til det.
For hvad skal HØJREFLØJEN dog nu gøre? Alle deres fjendebilleder ser ud til at forsvinde. I 50 år ca. har det været deres bedste trumf, alle de der væmmelige diktaturer i øst. Disse krigsliderlige pampere og hvad de ellers har ment.
Hvordan skal højrefløjen herefter kunne fortsætte med at skræmme folk fra at søge indsigt og forståelse.
Nej, som sagt tværtimod. Venstrefløjen har ikke længe haft så mange muligheder som lige netop nu. Og det forpligter. Afgørende bliver det, om vi kan skabe en fælles forståelse af, dels betydningen på kort og langt sigt, og dels iværksætte handling i overensstemmelse hermed.
Dette tema burde være i front for de forhåbentligt fortsatte drøftelser som skal finde sted mellem samarbejdspartnerne omkring Enhedslisten.
Om det lykkes - ja, hvem ved. Meget kan komme til at afhænge af, hvad der kommer til at ske på den ekstraordinære kongres, som DKP forhåbentlig og formentlig nu skal afholde. Og jeg ønsker Ole Sohn held og lykke med det.

Den seneste tids udvikling indenfor Østeuropa er en enorm udfordring for venstrefløjen i Vesteuropa og i hele verden. Vi har jo allerede fået nogle eksempler på, hvordan nogle højrefløjspolitikere har tænkt sig at reagere og reagerer. Der må være et politisk venstrefløjssvar til en KOHL i Vesttyskland, der tramper rundt som en elefant i en porcelænsbutik med sin proklamation af et genforenet Tyskland.
Der må være en venstrefløj der med indsigt og forstand kan bakke op om de demokratiske socialistiske kræfter i Tjekkoslovakiet, Ungarn, DDR og Sovjetunionen og Polen.
For de bevægelser der har ført til Berlin-murens fald og nye regeringer i Polen, Tjekkoslovakiet o.s.v. er jo ikke SORTE bevægelser, der ønsker bare at blive ligesom de vestlige kapitalistiske lande, tværtimod.

Der må en gensidig dialog med disse bevægelser igang, og de erfaringer man derved kan bearbejde i fællesskab kan blive uhyre værdifulde.
Herved kan der opstå et samarbejde mellem alle progressive demokratiske og socialistiske kræfter i øst og vest, i syd og nord.

25 år af mit liv har jeg og mange andre brugt megen energi og mange kræfter på at forklare at socialisme ikke nødvendigvis havde noget med centralisme og konformitet at gøre. Og jeg bruger gerne 25 år mere på dette, hvis ellers jeg holder så længe.
Og med den seneste udvikling i Østeuropa er der gode udsigter til at det skal blive lidt lettere i årene fremover end det hidtil har været.

Og vi har jo erfaring for, at det kan lykkes at skabe holdningsændringer i store dele af befolkningen osse i retning af større forståelse for venstrefløjens synspunkter. Venstrefløjen har jo vundet mange mindre og større sejre under vejs.
Det er ganske vist rigtigt at der indimellem osse er kommet store tilbageslag. Men bevidstheden kan man jo ikke udslette. Og de fleste af disse sejre ser ud til at holde.

Enhedslisten er både rød og grøn.
Og hvad angår det grønne, må man have lov til at sige, at vi er nået et pænt skridt fremad i forhold til dengang for 25 år siden, hvor forureningsdebatten blev anført af Ekstrabladet og koncentrerede sig om skov- og strandsvinene, der efterlod madpapir og øldåser ude i naturen. Og hvor svaret var organiserede patruljer, der med plasticposer gik ud og rensede natur-områder for den slags viderværdigheder.
Hvis vi sammenligner det med fiskernes aktion sidste år eller var det forrige år mod forbrændingsskibene i Vesterhavet.. En flot aktion og en demonstration af, at forureningsdebatten ikke kun er forbeholdt en minoritet - men har bredt sig og skabt forståelse og indsigt hos arbejderklassen og i hele befolkningen.

Vi var med til at skabe en stærk modstand mod apartheid i Sydafrika - en modstand der trods alt holder. Vi har aktivt og med held skabt en bedre forståelse af frihedsbevægelsernes kamp mod imperialistisk undertrykkelse o.m.m.
Jo, venstrefløjen har ofte nok vist, at det kan lade sig gøre at komme i offensiven, og påvirke meninger og holdninger.
Men der er uligt nemmere, når man står sammen og er mange.

Jeg ved godt, at Enhedslisten er skabt for at undgå stemmespild ved folketingsvalg. Og det er godt. Men jeg håber meget, og tror osse på muligheden for, at Enhedslisten og den politiske platform, der ligger bag den, kan udvikles og udbygges.
Og det skal være mit fromme ønske, at dette må ske i åben og udogmatisk dialog, med forståelse for og indsigt i den enorme udvikling, der sker i disse år.
Den danske venstrefløj har haft det svært i 80'erne. Her ved indgangen til 90'erne er der grund til at tro på, at udviklingen vil gøre det lettere for os at skabe dialog. Men den forpligter osse. Det er faktisk nu, at den danske venstrefløj skal ud af hullerne og gribe fat i udviklingen.